

wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie i Wydział powiatowy udzielając Towarzystwu kredytu, zastrzegając sobie kontrolę, ale w tej kontroli nie ma nic dla Towarzystwa zagrażającego, ponieważ wypływa z troskliwości o ulokowany kapitał, a nie z systemu centralizacyjnego, jaki bank z góry tworzy swoimi postanowieniami.

Otoż tak tytułu, iż są filiami banku, Towarzystwa nie powinny przyjąć, jakoteż rachunku banku do swojej księgi likwidacyjnej. Jeżeli wejdą z bankiem w stosunek, to księgi na interes banku powinny oddzielnie prowadzić.

Wreszcie stawia bank żądanie, aby dla niego przyjmować wpłaty na rachunek bieżący. Jeżeli kto się zgłosi z oszczędnością do Towarzystwa, to rzecz naturalna, że on to oszczędność przyniesie na swój rachunek, nie na rachunek banku, chyba gdyby kto wyjątkowo zechciał właśnie lokować w banku.

Artykuł w *Żwiąku* umieszczony uwiadomienia, iż już pięć towarzystw z bankiem zawarło umowę. Jest to cyfra w każdym razie poważna, może i więcej Towarzystwo nie uczyni, jeżeli bank ze swoich postanowień wykreśli te, w których można upatrywać chęć zamienienia Towarzystwa na jego filie. A gdy już mowa o wypuszczeniu, to bardzo się do tego kwalifikuje w art. II. ustęp e) „w ogóle działać w interesie kraju na korzyść banku i jego klientów.“ Otoż pojęcie kraju i klientów banku są tak od siebie oddalone, że dziwnie wygląda ich sprężynienie, i jeżeli innej myśli temu zdaniu nie podłożymy tylko te, jak się czyta, w takim razie to zdanie w umowie między bankiem a towarzystwami realnej podstawy i praktycznego zastosowania nie ma żadnego.

Do wejścia w stosunek z bankiem w ten sposób, aby towarzystwa bank zastępowały, może upoważnić dyrekcję tylko uchwała walnego zgromadzenia, w odpowiednim kierunku zmieniająca statut, gdyż na podstawie istniejących statutów żadne Towarzystwo nie ma prawa prowadzenia interesów takich, jakie bank wymaga.

Chciałbym tem mojem piśmie wywołać wyświecenie tak bardzo ważnej sprawy, o której zapewne i wydział *Żwiąku* stowarzyszeń, jako najkompetentniejszy, zechce także swoje zdanie objawić.

Ziemię polskie.

Rządzący senat roztrząsał w tych dniach kwestję, dotyczącą praw duchowieństwa katolickiego i prawosławnego do dziesięciny zbożowej w 9. guberniach zachodnich. Większością głosów senat uchwalił projekt do prawa, z mocy którego 1. wszelkie opłaty od dziesięciny, pobierane na utrzymanie duchowieństwa w 9. wspomnianych guberniach, tak w naturze jak w gotówce mają być zniesione; 2. wszelkie annaty pieniężne naturalne również należy skasować; 3. skargi i akcje sądowe, wytoczone przez rząd od dziesięciny i annaty winny być umorzone; 4. można utrzymać jedynie te dziesięciny i annaty, które są przeznaczane specjalnie dla katedr jednego kościoła, klasztoru lub instytucji, o ile na płacenie ich zgadzają się spadkobiercy oharodawcy.

Teatr.

(Występ panny Herman w „Faustie.“ — „Żołnierza królowej Madagaskaru.“ — „Palestrant“ Miłlockera.)

Sobotni wieczór w rocznikach naszego teatru złotymi się zapisał głoskami. Dawano „Fausta“ z panną Herman w partii Małgorzaty. Nie użyjemy zdawkowego frazesu, ale wypowie my najprawdziwszą prawdę, na którą zgodziła się cała publiczność, zapewniająca amfiteatr od dołu do góry, że przedstawienie sobotnie było wspaniałą uctwą artystyczną. Panna Herman w partii Małgorzaty, która nawiasowo mówiąc, po raz pierwszy w życiu śpiewała, rozwinęła cały zasób swego wielkiego, rozległego, dźwięcznego głosu, a posługując się wyborną szkołą, stworzyła całość skończoną pod względem artystycznym. Już ballada przy kotowrotku wprawiła w zachwyt publiczność, który się ciągle potęgował. Arja z klejnotami wypadła bardzo do brze, kulminacyjnym jednak punktem był duet w akcie trzecim, śpiewany z tak głębokim uczuciem, jak wyznajemy otwarcie, na naszej scenie jeszcze nie słyszeliśmy, i arja końcowa w akcie ostatnim. Co szczególnie podziwiać należy, to, że głos jej nie stał ani na chwilę, owsem z każdym aktem zdawał się potęgować, tak, że przy końcu tak długiej i forsownej opery odznaczał się niepokalaną świeżością i prawdziwie dramatyczną siłą. Dodajmy do tego grę pełną wyrazu i charakteru, godną wybornej artystki dramatycznej, co szczególnie objawiło się w scenie śmierci Walentego i scenie na cmentarzu, a całość przedstawia nam się, jak to już powiedzieliśmy, skończoną pod każdym względem. Zdaje się zbytecznym dodawać, że publi-

czność dawała wyraz swemu uznaniu w pełnych zapachu, grmających oklaskach.

Jak zwykle, bardzo dobrym Faustem był p. Myszyński, który śpiewał z uczuciem i wywołał arję przed domkiem Małgorzaty efekt prawdziwy. Niestety, nie możemy tego powiedzieć ani o p. Izaku, ani o p. Pozim. Pierwszy nie był dobrze dysponowany, i śpiewał gorzej, niż poprzednim razem, zaś p. Pozim był bez wyrazu. O p. Bromir Skugockiej, która debiutowała w partii Siebla, wolimy zamilczeć.

W niedzielę po południu dawano zawsze sympatycznego i uczynnego „Żołnierza królowej Madagaskaru“, w którym z nadzwyczajnym humorem rolę Małgorzaty grał p. Zamojski. Publiczność bawiła się wybornie, a swego ulubienca wywołała sześć razy z rzędu.

Wczoraj wzniesiono „Palestranta“ Miłlockera, operetkę wesołą, której zgrabna muzyka powszechnie się podobała. Bohaterem wieczoru był p. Myszyński jako pułkownik Ollendorff. Grał z wielką werwą i humorem, a swym „Schwamm! drüber“ nawet tetryka musiał rozśmieszyć. Całość poszła gładko i udanie, czego zasługę przypisać należy wszystkim osobom, które brały udział w przedstawieniu, mianowicie p. Skalskiej, Bocskaj, i Kasprowiczowej, i pp. Almie i Ruszkowskiemu. W roli palestranta Janusza występował po raz pierwszy p. W. Florjański (pseudonym) i zaprezentował się bardzo dobrze. P. F. posiada piękny, metaliczny głos tenorowy i sympatyczną powierzchowność. Nieodłączna przy pierwszym występie trema nie pozwoliła mu rozwinąć całego zasobu głosu, to jednak, co okazał, wystarczy, aby mu rokować przyszłość na scenie. Teatr na „Palestranta“ był wysprzedany.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Dnia 7 Stycznia

* **Repertuar teatralny.** Dzisiaj w poniedziałek d. 7. stycznia po raz czwarty „Nieboszyk“, kom. w 3 akt. przez Aurelega Urbanińskiego i B. Czerwieskiego. W głównych rolach wystąpią p. Nowakowska, Stachowiczówna, Aszpergerowa, Gostyńska, pp. Zboński, Lubicz, Kwieciński, Wojdowski, Wolski i inni.

Jutro we wtorek d. 8. stycznia, powtórną będzie opera komiczna w 4 odsłonach Miłlockera, p. t. „Palestrant“ (Der Bettelstudent). P. Władysław Florjański wystąpi po raz drugi w roli Janusza, pułkownika Ollendorffa wykona p. Myszyński.

We środę d. 9. stycznia „Otello“, tragedia w 5 aktach Szekspira. W roli tytułowej wystąpi p. Zelazowski.

We czwartek d. 10. stycznia „Faust“, opera w 5 akt. Gounoda; gościnny występ panny Heleny Herman, primadonny opery warszawskiej, w partii Małgorzaty.

Z opery Biłeta „Carmen“ odbywają się codziennie próby orkiestrowe.

Z komedii Mellicha „Mój kolega“, (Ma Camerade), która się odznacza niepospolitym humorem i werwą, rozdano artystom role do nanki.

* **Aleksander Pragłowski**, doktor praw, emerytowany starszy inspektor komisji szacunkowej podatku gruntowego, zmarł dnia 5. stycznia 1884 S. p. Pragłowski brał przed wstąpieniem do służby katastrofalnej gorliwy udział w sprawach publicznych.

* **Dla weteranów z r. 1831.** Mikołaj Przemycki 5 złr., kasyno w Mościskach 13 złr., Michał Falkowski z Głuchowa 5 złr., Mieczysław Zbrozek z Wierzbła 5 złr. Razem z poprzednim 152 złr. 20 cnt., które wręczone według przeszacowania.

* **Z Samborskiego** donoszą, że tam coraz więcej widać się emigracja do Ameryki. Jest to bardzo znaczące *signum temporis*.

* **P. Teodorzyca Friderick Jakowicka** zamierza otworzyć w Warszawie szkołę śpiewu.

* **„Echo.“** Wychodzące od lat siedmiu w Warszawie pismo codzienne „Echo“, postanowiło złączyć w jedną całość ze „Słowem“.

* **Mr. Karnicki**, cesarski podkomorzy, były nadzwyczajny ambasador w Madrycie, zmarł tamże w 63 roku życia. Przed rokiem uad się do Madrytu napowrót, aby powierzyć się opiece lekarzy hiszpańskich.

* **Przedstawienie amatorskie.** W Czytelnicy ludowej na Żółkiewskim odegrali wczoraj amatorsko dwie jednaktowe komedjki misianowej „Siostra Kasperka“ (z francuskiego) i „Kajole“ S. Dobrzańskiego.

Amatorowie dokładali wszystkich starań, aby całość przedstawienia wypadła jak najlepiej, co się im w zupełności udało.

Dość liczna, przeważnie ze sfer rzemieślniczych złożona publiczność, bawiła się wybornie, dając wykonawców prześliczne oklaski.

Tyle o wczorajszym przedstawieniu. Przedstawienia podobne bardzo dobrze wpływają na niższe

klasy naszego społeczeństwa, gdy zwracają ich uwagę w zupełne inną, szlachetniejszą stronę, i odsuwają je od szynkowni i innych podobnych nor.

To też rzemieślnicy, którym robotnicy z fabryk, prawie zawsze produkują, powinni się starać o takie rozrywki i zabawy, które kształcą umysł i nie dają sposobności do nieślachetnych wybryków.

* **Panie w Nizy** używają obecnie parasolek utworzonych z... naturalnych kwiatów. Wyglądają takowe jak wielkie bukiety do łaski przytwierdzone. Kwiaty na podłożu jedwabnej tworzą wraz z liśćmi i łodygami różnorodną mieszaninę, stosownie do gustu kupującej zmieniającą dowolnie. I tak można mieć parasolkę wyłącznie z fiołków otoczonych jaśminów bordem, inną znów z geranii, s bratków i t. p. Parasolka taka przez dni kilka zachowywa swoją świeżość.

* **Awans przy kolei Arcyks. Albrachta.** Komisja ministerjalna dla wachodnich kolei państwowych posnęła w randze następujących urzędników kolei Arcyks. Albrachta: Sekretarza dyrektora p. Karola Listowskiego, inżynierów Piotra Kasparyskiego i Ludwika Kurzbauera, urzędników dyrekcyjnych Alojzego Matkowskiego i Poradowskiego; dalej naczelników stacyjnych: W. Kuntarka we Lwowie, Antoniego Naglińskiego we Wolicy, Augusta Retkiewicza w Dolinie, Aleksandra Karasia w Kałuszu i Emila Hingiera w Stanisławowie, jakoteż urzędników stacyjnych: Ludwika Szezińskiego, Antoniego Sonpera, Feliksa Czulawskiego i Mikołaja Vogla; — ze służby za maszynistów: Ferdynanda Terenokozego, Juliana Daszkiewicza i Jana Sadowskiego, nadkonduktorków: Alojzego Szczepkowskiego i Albina Hlawatego, w końcu nadzorcy telegrafu Józefa Walęgo i magazyniera Jana Kawskiego.

Również wyznaczyła komisja rzeczona dość znaczną kwotę do rozdzielania między urzędników i sług, którzy na względy zasługują, a przy obecnym awansie pominięci zostali.

Powyższe awanse uchwaliła komisja ministerjalna na posiedzeniu dnia 27. grudnia, na którym również uchwalono nową pragmatykę służbową od 1. stycznia b. r. na kolejach wachodnich państwowych obowiązującą.

* **Sprawozdanie lwowskiej komisji Towarzystwa opiekali weteranów** z m. grzdzeli. Datki na deszałki pp.: Jan Dobrzański dochoł z przedstawienia teatralnego dnia 29. listopada 1883 zł. 400, August Korosteński udział w Towarzystwie spżyżyczym 150, narosłe osutki 150, K. L. niechający być wymieniony 100, kasyno w Buczaczu ze składek 73, dr. Seweryna Popiel zebrane w kościele w Strzynie i połowa dochodu z przedstawienia Towarzystwa dramatycznego Łasockiego wraz z nadatkami 72-89, dr. Ziemiański imieniem komitetu skłádka w kościele w Przemyśle i połowa dochodu z koncertu 69, Towarzystwo kasynowe w Tytynie dochoł z koncertu 65-11, 00, Dominika- nian z portretu blakupa Komorowskiego, nabyty swego czasu od Towarzystwa opieki narodowej, a sprzedany teraz hr. Szeptyckiemu 60, Towarzystwo polskie bratniej pomocy w Czerniowcach 53.20, Młodzież akademicka z wieczorku 28. listopada 50.54, Jan Ichnatowicz 50, Seweryn Ostaszewski w Kolomyi 45, Rudolf Als imieniem komitetu połowę dochodu z wieczorku 38.35, kasyno mieszkaniowe w Brzeżanach 28.50, Józef Heyda zebrane w Grzy- matowie 24.66, skłádka w kościele w Czortkowie 24.40, Ludwik Dolanski za 1884 rok 20, Rada miejska w Bolesławowie 15, Towarzystwo kasynowe w Bolesławowie od siebie 5 a ze składek od 34 osób 26.40, Towarzystwo kasynowe w Kałuszu 19, Józef Stradot imieniem korporacji obywateli miejskich z Samborze 15, skłádka po nabożeństwie w Kamionce strum. 14, dr. Ksawery Gajewski rocznie 10, Edward Rozadowski 10, Mikołaj Korwin 10, Ludwika z hr. Borkowskich Niezabitowska 10, Raciborski zebrane w Zborowie 7, Zontak od myśliwych w Samborze 6.80, Włodzimierz Niezabitowski 5, Władysław Radziejowski 5, Wincenty Podlewski 5, Rozadowski w Kutnowcach za II. półrocze 5, Feliks Poradowski 4, inżynierowie Wydziału krajowego za grudzień 2.90, urzędnicy oddziału zastawniczego banku krakowskiego 2.15, Alfred Stecki od ks. Ant. Kiernika za 1883 r. 2, za pośrednictwem *Dzienn. Pol.* od grających w karty 2, na wieczorku potęgalnym w Podwołoczyskach 21.46, od Józefa hr. Mołodeckiego 50, za pośrednictwem *Gaz. Nar.* skłádka w powiecie Kolbuszowskim 18, W. Rodakowski 5, W. Pietruski 10, Anna Kłódnicza 20, ks. Groniński z Buczacza 22.50, Konstancy M. 5, Mieczysław Postniski 5, Towarzystwo „Zorza“ w Brodach 5.23, hr. Szezi- wiński-Brochocki (100 franków) 47.60, profesor Bańkowski w Brodach z wieczorku 70, grono młodzieży na uroczystości Miłkiewicza zebrane 15, Kornel Ujejski 2, Paulina Janowska 1, Teresa Gross 1, Poronina 4, W. J. z Rudek 2, Towarzystwo dramatyczne amatorskie w Jarosławiu 40, Roman Bartmański 5, z wieczorku Miłkiewicza- wskiego w Podhajcach 15.80, grono oficyalistów prywatnych w Choroszczu 15, Towarzystwo miłośników sztuki dramatycznej z przedstawienia „Pan na mgłata“ 50, z przedstawienia amatorów sztuki dramatycznej w Tarnopolu 140, Zegota Kras z Sokala 2, Maria Kraus 1, a z uwolnieniem od powinności noworocznych: dr. Łobaczewski z Przemyśla 10, H. Miłkowski z Belży 3, Tymoteusz Bas z Nizniewa 3, Lenkowski 5, Morawscy 5, Szeliga 1, Mościński 1, Sozański 1, za pośrednictwem re-

prezentacji wzajemnych ubezpieczeń w Czerniowcach: Wincenty i Maria Biłscy 5, Eugenja Zoty 10, Wincenty Korytyński 2, za pośrednictwem delegata Karola Supińskiego ks. arcybiskup Lesakowski 5, ks. biskup Morawski 5, dr. Zegota Krówczyński 5, Karol Sklepiński 5, Jan Wiewiórski 2, dr. Spasna za I. kwartał 1, za pośrednictwem delegata Wiktora Wiśniewskiego: nadwyzka ze sprzedaży medalów Sobieskiego 12.84, skłádka w kościele w Sokalu 12.23, z odczytu Wiktora Wiśniewskiego 20.89, Józef Dydyński rocznie 2, adwokat Weyda 1, a kart 16 cnt., za pośrednictwem delegata Antoniego Naglińskiego: Karol Górski zebrane między rekolekcjami i robotnikami warsztatu kolejowego w Strzynie 17.57, St. Jangowski złożone przez maszynistów kolei Albrechta 5.31, Wilhelm Smutny zebrane przy pociągu od podróżnych d. 29. listopada 1883 r. 3.12.

Ogółem wpłynęło 2.237 złr. 70 cnt.

W miesiącu grudnia rozdano 27. weteranom zapomogi stałe miesięczne w kwocie 230 złr., zaś 50 weteranom zapomogi jednorazowe i świąteczne w kwocie 640 złr.

Walerjan Podlewski, Dr. Bernard Goldman, przewodniczący, skarbnik.

* **Konfiskata.** Numer 1. *Pracy*, czasopisma, poświęconego sprawom robotniczym, został skonfiskowany za artykuł o ustawie przemysłowej i o gospodarce gminnej.

* **Z kolei Karola Ludwika.** Dnia 6. b. m. pęka między maszynę pociągu popieszonego nr. 1., pomiędzy Mszaną a Zimną wodą obrożę kola. Ponieważ pociąg natychmiast wstrzymał został zapomocą nowo zaprowadzonego hamulca pneumatycznego, przeto wypadek ten nie pociągnął żadnych następstw jak tylko spóźnienie pociągu o 2 godziny 43 minut.

Pomyślny przebieg tego wypadku jedynie zważywszy można przypisać hamulca parą w ruch wprowadzonego, który natychmiast tak maszynę jak też wagony w ruchu wstrzymał i w tym wypadku tak się okazał skutecznym, że nawet lokomotywa się nie wykoleiła i ani tory, ani też park kolejowy nie doznały żadnego uszkodzenia.

* **Zmarły** s. p. Wawerzesiewicz wspierał jak wiadomo hojnie wszelkie dobroczynne instytucje. Donoszą nam między innemi, że krótko przed śmiercią złożył list: zastawny w kwocie 1000 zł. na budowę kościoła w Krylczy.

* **Pani Maria Wernerowa** w imieniu Tow. szpitala św. Zofii oświadcza niniejszem podziękowanie wszystkim tym osobom, które celem urządzenia gwiazdki dla biednych dzieci przesyłały jakiegokolwiek zabawki i dary.

* **Ogłoszenie konkursu.** Niniejszem ogłasza się konkurs do 24. stycznia 1884 r., celem obsadzenia posady asystenta przy katedrze budowy dróg i robot wodnych w tutejszej c. k. szkole politechnicznej.

Ta posada, do której przywiązane jest wynagrodzenie w kwocie rocznych 800 zł., będzie nadana przez kolegium profesorów na czas od 1. lutego r. b. po koniec września 1885 r.

Podania o powyższą posadę, wystosowane do kolegium profesorów szkoły politechnicznej i zaopatrzone w potrzebne dokumenta, tudzież w dowody dokładnej znajomości języka polskiego, należy wnieść do podpisanego rektoratu przed upływem terminu konkursowego.

Wzrost skłádki na im. Ossolińskich etwart- niaczenie — przez listy od 9. do 1. Nadt. w wtorek i piątek poprzednim od 3. do 5. dla młodzieży szkolnej. — Wstęp bezpłatny.

* **Nieznany** przemysłowiec w ratuszu oddał 1000 zł. do 6. w październiku 50 st. w kasie 80 cnt.

* **Muzeum im. Dzieduszyckich** otwarte dla publiczności: w niedzielę od 10. do 1., w środę i sobotę od godz. 11. do 3.

* **Jutro we wtorek:** św. Seweryna op.; — św. Stefana męczen.

* **Władomosi policyjne** z d. 4. stycznia b. r. Maria Waltn zabiła swą księżką służbową; p. Chune Alj wydana dla niej kartę legitymacyjną; p. Leon Zawalski swą metrykę chrztu i 4 świadectwa szkolne, p. J. S. S. portmonetkę z kwotą 22 zł. a pan E. B. ze sankt toru podróżną z jedwabnym tałosem, książkami i przybarami toaletowymi.

Złożono w policji klucz wertheimowski na obgarzące stalowej, klucz od bramy i baryłkę wódki, porzuconą przez złodziei podczas pogoni za nimi.

Przyaresztowano Stefana Romana i Daniela Mych za kradzież pieczywa a Sendera Ritterera za nieostrożne obchodzenie się z ogniem.

* **Z Belżskiego.** Gmina Belż wybudowywała przed kilku laty pod wielką presją władzy rządowej, do dziś pomimo kar nałożonych, nie może być zmuszona do postawienia jatek. Urząd miejski przy woliści przemysłu i dowolności wykonania tego musi postawić każdemu rzemieślnikowi wolność przechowywania i sprzedawania mięsa, gdzie mu się podoba. Otoż co się dzieje. Rzeźnik wlezie z rzeźni mięso do siebie, przechowując, jeśli ma jaką piwnicę, gdzie je szczyrzy i koty ogryzają, jeśli zaś takiej nie posiada, to trzyma w chatupie brudnej, zaduszonej, a nawet pod łóżkiem dla azuopio-

ści pomieszkani, potem wyciąga po kawałku na podwórko, lub zawiesza na frontowej ścianie, zostawiając dla much i innych owadów siedlisko i aer. Rzeźnicy żydzi, oszujać aż nadto, że nie mają należytego schowku, że dno mięsa ubywa i pańuje się, oobowitw w lecie, już sami chcieli jatkę wystawić, ale urządził miejski nie pozwala i sam nie stawia. I takiem to obrzydliwym, niezdrowym mięsem smuszono jest żywić się publiczność miejscowa i zamiejscowa, a nawet Lwów, bo oo najgorzej zostawiają w miejscu, a lepsze wywożą do Lwowa.

W samem mieście, czyli rynku, niema ani jednej studni, z którejby brano wodę do picia i gotowania. Żydzi zamieszkujący cały środek miasta, muszą dowozić wodę z rzeki Solokii, zwłaszcza, że i w przyległych ulicach woda w studniach jest nieczysta, różnemi słowami ulicznymi, istny muł, do picia i gotowania nieprzydatna, a trafiło się przed kilku laty, gdy pożar w lecie wybuchł, że dla braku wody pod ręką, serwatka gazozno pożar.

Belż, jako miasto handlowe, mając do tego dość wiele dni jarmarkowych, targów, sławnego i głośniego rabina, a teraz budując się kolej żelazną Jarosławsko Sokalską, staje się bardzo ożywione przez ciągłe transporta to zboża, to drzewa, to dostawą materiału do kolei, to do sadu, to do rabina, to na pocztę, to do apteki itd., a jednak gmina Belża, a właściwie urządził miejski nietyko, nie stara się wcale o utrzymanie dróg w dobrym stanie, ale zaniedbuje naprawę tychże do tego stopnia, że władza widziała się zmuszoną tej jesieni wśród miasta zamknąć pewną ulicę z powodu bezdennego błota, które przeważnie z tego powstało, że nie mając po bokach dróg odpowiednich kanałów przy ścieżkach domostwach, żydzi swe nieczysteł wprost z chaty na drogę wylewają, czego miejscowa policja wcale nie dostrzega. Co do restry dróg, znajdujących się w opłakany stan, tylko za pomocą przymusu, ścigającą część prestatci w gotówce, naprawę ich przedsięwzięto, bo gmina Belż nie uznaje ustawy drogowej, a osobnych funduszów na naprawę dróg nie posiada.

Przy tak smutnym nie do przebycia drogi stanie w mieście, grozić pomysłiby się ten, któryby puszczał, że tu przynajmniej są chodniki. Wprawdzie były przed laty, ale na dziś znikły, a jednak jest gwałtowna potrzeba, szczególnie dla dlatwy nieczyszczającej do szkoły. Przemiełczość i tego nie można, że gdyby kto zapuścił się w poboczne uliczki i zaułki żydowskie, musiałby się zastanowić na widok tych nieczystości, niechlujstwa, kup śmiecia, jam, jak tu ci mieszkać przy tych wylewach żyć mogą i jakim sposobem możnaby wybrnąć z tego ohydnego kału, choć z jednego do drugiego końca tych uliczek się dostać. Nie jesteście to istne na'grawanie się z ustaw, lekceważenie zdrowia i mienia publiczności?

Tyle jest na razie do napisania o mieście Belż!

— **Obraz Brandta** „Wyjazd na polowanie“ postanowiło zakupić muzeum lipskie za sumę 6000 marek.

— **Kilka ustępów z „Kirgiza“** przełożył na język angielski rytmowany wierszem Francisek Earle i wydał p. t. „In the steppe“.

— **Zaspy śnieżne.** Gdy Królestwo Polskie i znaczna część Litwy nie sąją dotąd sanny, prowincje południowe, jak Podole i Besarabia, oraz stepy cesarskoarmiejskie doznały skutków wielkich śnieżyc. Tak np. w dniach 29. i 30. z. m. rewiry kolejowe: Birula-Odesa i Bendery-Wal Trojanowy do tego stopnia zasypane były śniegiem, że podąż przez kilka dni się opóźniały. W Besarabii zaś kilka podagów literalmie śnieg zasypał, aż ja nie desza pomoc po kilkunastu godzinach wytrątała.

W jeździe moskiewskiej mają być zaprowadzone od 13. stycznia r. b. rozmaite ulepszenia. Wzarczy szeregowej pułków jazdy i baterji konnych, zamiast otrzymywać od intendenty jak dotąd buty w naturze, dostawać będą pieniądze na buty, na co przeznaczono rocznie 500 411 rubli. Prócz tego w ruzystanku jazdy zaprowadzone będą nowe siodła o wiele dogodniejsze niż dotychczasowe. Wreszcie szob jazdy ma otrzymać nowe wozy.

— **Długowieczność.** W Verner i we Francji, żyją wdowa Ponchard, licząca obecnie lat 120. Trzyma się wcale nie źle, i opowiada dzieje rewolucji i pierwszego cesarstwa z największą dokładnością. — W Paryżu zmarł 21. grudnia r. z. kapitałista Raymond Crouzat w 103 roku życia. Dsień przedtem zmarł znany gałganizier Péro Moreau, któremu do stu lat brakowało jeszcze parętygodni. Zbiierał szmaty i otrzymywał zasiłku miesięcznego od rządu 25 franków. W mieszkaniu jego wśród starych gałganów znaleziono 20.700 franków w złotej monedze z rozmaitych czasów. W roku 1883 zmarło jeszcze dziesięć osób w wieku 100 do 110 lat.

— **Odobliwie spotkania.** Mówią powszechnie o głose krwi, który np. między córką a ojcem chociaż nie wiedzą o wzajemnym do siebie stosunku, wywołuje jakąś niewytłumaczoną przy zbliżeniu się sympatję. Być m że, iż polubny głos krwi w pewnych razach musi się odczuwać. Mamy jednak do zamotowania objaw wprost przeciwny.

W tych dniach w Brześciu Litewskim wsiady do wagonu klasy II. dwie kobiety, jedna starsza, druga zaś młoda, siedemnastoletnia, w grubej asobie. W wagonie znajdowało się już trzech panów,

Wspomnienie

Ludwika Nabelaka

przez
A. G.

(Ciąg dalszy.)

Pozostała mu jeszcze spora biblioteka z dzieł historycznych złożona, przeszło 500 to- mów licząca, którą zbierał przez długie lata tułactwa. I z tym skarbem, którego używał do badań nad historią siedemnastego i osmnastego wieku, będącą specjalnością jego w nauce, rozstać się postanowił i wyraził wolę, ażeby jeszcze za życia jego książki były rozdane pomiędzy instytucje dobra publicznego na emigracji. Gdy następnie dowiedział się, że zgodnie z jego wolą, żona część dzieł ofiarowała „Bibliotece polskiej“ na Quai d'Orleans 6. w Paryżu, drugą część prześlaza „Bibliotece Towarzystwa byłych uczniów szkoły polskiej na Batiniolu“, trzecią zaś „Bibliotece muzeum narodowego w Rapperswyllu“, uczuł niemalą radość, bo jego serce szlachetne, jak wszystkie serca poczciwe, tylko w dobrych uczynkach znajdowało pociechę życia.

Była to już ostatnia pociecha i ostatni czyn dla dobra publicznego. W kilku pozostałych mu tygodniach życia, przeszłych mu w strasznych cierpieniach, Nabelakowie przenieśli się z St.

Mandé do Paryża i zamieszkali na Avenue de Clichy nr. 4. Tu przyjął z głębokim chrześcijańskim przejęciem się ostatnie sakramenta i namaszczenie (30. listopada) i tu w dwadzieścia ctery dni potem, gdy żona i córki kłęcząc przy łóżu odmawiały głośno pacierze po polsku, cierpienia jego zwolniały i ostatnią godzinę spędził spokojnie zasnawszy w Bogu jakby w błogim śnie o godzinie 2. z rana w nocy z 13. na 14. grudnia 1883. r. na dwa dni przed ma- mającym się rozpocząć 80 rokiem życia. O pogrzebie jego, z powodu, iż municypalność o dzień cały przyspieszyć kazała, nie mogli być wszyscy rodacy w Paryżu zawiadomieni, przybyła więc ich niewielka liczba. Miał on cechę tej głębokiej rzewności, jaką mają prawie wszystkie pogrzeby tułaczów zmarłych na obcej ziemi. Niesiono przed trumną krzyż polski i wieńce od Towarzystwa dam polskich i szkoły polskiej. Pochowany został na cmentarzu Père Lachaise, w grobie rodzinnym, obok swą jedynąką Seweryna, którego utracił w dojrzałym wieku.

Krótkie to wspomnienie ostatnich chwil jednego z bohaterów belwiderskich, uzupełniamy kilkoma szczegółami z jego życia.

Ludwik Nabelak urodził się d. 16. grudnia 1804. r. we wsi Stobiernicy w obwodzie rzeszowskim, majętności swego dziada po kądzieli. Matka jego była Maria z Marynowskich, ojcem Jakób Nabelak, powstaniec Kosińskiowski, następnie zaś urzędnik w starostwie głogowskim.

Ludwik uczył się początkowych nauk w Głogowie, do gimnazjum uczęszczał w Rzeszowie, do lwowskiego zaś uniwersytetu zapisał

się w 1825 r. i przez trzy lata słuchał w nim wyższych nauk.

Po wyjściu z uniwersytetu oddał się pracy literackiej, pisał: poezje, tłumaczył poematy i rozprawy i w krótkim czasie wyrobił sobie poważne stanowisko pomiędzy nielicznymi pisarzami lwowskimi. — W tej epoce ogłosił drukiem: przekład na język polski rozprawy Mogilnickiego o języku ruskim; Słowo o pułku Igora i niektóre serbskie poezje Wuka Karadzicza.

Później, jak wiadomo, „Królodworski rękopis“ był tłumaczony przez Lucjana Siemienińskiego, „Słowo o pułku Igora“ przez Augusta Bielowskiego i przez biskupa wileńskiego ks. Krasieńskiego — i poezje Wuka Karadzicza znalazły także kilku zresztą tłumaczy. Przekłady to lepsze są od tłumaczeń Nabelaka, — niemniej przeto te ostatnie zasługują na uwagę, zwłaszcza, że były to pierwsze przekłady w naszej literaturze starych zabytków poezji słowiańskiej.

Żywy, ruchliwy umysł młodego Nabelaka, nie znalazł we Lwowie właściwego dla siebie pola, wiedziony pryncypem zająć majęcych wypadków, nie mogąc uzyskać paszportu, przeniósł się tajemnie do Warszawy, gdzie zaraz znalazł posadę w redakcji *Dziennika Powstanieckiego* wydawanego przez Chłędowskiego. Jako dziennikarz Nabelak wszedł w koło literatów warszawskich i dał się im poznać z licznych artykułów z wybitną tendencją patriotyczną, która zjednała mu zaufanie patriotów i zbliżyła do najwybitniejszych postaci ówczesnego literackiego i politycznego ruchu.

W związku tajemnym Piotra Wysockiego, przygotowującym powstanie w celu oswobodzenia Polski z jarma moskiewskiego. Nabelak był jedną z głównie działających osób i pośrednikiem pomiędzy wojskowymi a cywilnymi członkami tegoż związku. Maurycy Mochnacki, Seweryn Goszczyński i wszyscy autorowie, którzy opisywali początki powstania listopadowego przedstawiają go jako człowieka wielkiego poświęcenia i równie wielkiej odwagi, który się narażał wybierając dla siebie najtrudniejsze czynności, najniebezpieczniejsze stanowiska. Jak śmiało w liczbie osmnastu najdzielniejszych z młodzieży szedł na Belweder, „siedząc tyraną“, tak później z równą odwagą cywilna upominał się w Rady administracyjnej, następnie u dyktatora o postępowanie energiczne, powołano pod broń całego narodu i o rozpoczęcie szybkiego zaczepnego przeciw Moskwie działania, jako też przeniesienia teatru wojny za Bug i Niemen.

Był on w liczbie założycieli klubu patriotycznego, znajdował się w deputacji, którą Maurycy Mochnacki poprowadził do Rady administracyjnej, lecz co jest mało znanem i przepomnianem przez historyków, to wystanie przez młodzież warszawską deputacji do dyktatora Chłtopickiego, na czele której znajdował się Nabelak.

Chłtopicki był człowiekiem samowładnym, gwałtownym i upartym, — opozycji żadnej nie znosił, i dawane mu rady, nawet zanoszone do niego

którzy dość impetycznie przysięgli się przyby-
liem kobietom. Zamierzali one przesiąść się do in-
nego wagonu, lecz pociąg ruszył, musiały więc po-
zostać.

Jeden z panów, wytwornie ubrany, palił cyga-
ro, którego dymem starała się dawać się dusić.
Młoda panielka śmiałym głosem poprosiła u-
przejmnie o naciśnięcie cygara, ponieważ towarzy-
szka jej dymu znośić nie może!

— Szkoła, że panie nie wsiadły do przedziału
damskiego, lub dla niepalących — rzekł zaczep-
ny z widocznym zniecierpliwieniem, lecz cygaro na-
tychmiast przez niego wyrzucił.

Naturalnie, iż rozmowa rozpoczęła się w takich
warunkach, zaraz się przerwała. Panie roztrawie-
ły ze sobą, panowie milczeli.

W Łukowie na sali pasażerskiej panna *
jedząc obiad, usłyszała wyraźnie jak ów jegomość
z cygarem odzyskiwał się do kogoś.

— A jednak ta gąsienica widocznie jest śmiałą.
Obrażone tym przydomkiem dziewczę, wsiad-
szy do wagonu umyślnie rozpoczęło ze swą towa-
rzystką rozmowę o grzesznościach panów. Uwagi dzie-
wczę, chociaż ogólnikowe, były wymierzone w
stronę cygarowego jegomości. Ten ostatni również
odpowiadał złośliwymi uwagami, zwracając się do
swoich towarzyszy.

Tymczasem pociąg stanął w Warszawie. Nasze
dame wsiadły do jednej dorożki, a jegomość z cy-
garem do drugiej. Obie dorożki pędziły razem i
równocześnie stanęły przed jednym z domów na
Krakowskim-Przedmieściu. Panie weszły do sieni
a za nimi jegomość z cygarem, który wyraźnie
słyszał, jak się pytały stróża o pana X. Był to on
właśnie, więc zwrócił się pytając w stronę dam.

— Ach ojcze! — wykrzyknęło dziewczę za-
pominając nagle całą swoją złośliwość.

Rzeczywiście była to córka pana X, który od
lat 12. nie był z żoną i przez ten czas dziecka
swojego nie widział. Obecnie młoda panielka po
śmierci matki przybywała z dalekich stron do ojca
w towarzystwie swej ciotki... Oboje sercem się nie
przeszuli.

— Charakterystyka ks. Bismarcka. Gaetan
Negri wydał w Mediolanie dziełko o Bismarcku.
Autor tak charakterystycznie Bismarcka:

Osobistość kanclerza niemieckiego jest jedną
z najciekawszych i najdziwniejszych, jakie ty-
ko natrafiliśmy w historii. Wyobraźmy sobie Ost-
gotę, któremu nagle wszczęło się najwspanialsze
mianierę nowoczesnych obyczajów. Z jednej strony
widzimy w nim człowieka, uznającego tylko kult
słoty: gwałtowny, surowy, bez miłosierdzia. Z dru-
giej strony odnajdujemy w nim człowieka, który
swoją największą delikatnością ducha, przystęp-
ność dla najczystszych i najwspanialszych uczuć. Nie-
pospolite więc i zadziwiające są kontrasty, które
w nim spotykamy; godnym podziwu to bogactwo
jego ducha i jedyna może zdolność odpowiadania
tym, tak przeciwnym sobie pojęciom... Bismarck
jest sobie na wkrótce meim Północy. Posiada du-
cha poetyckiego ras północnych: „jest w nim duch
Szekspira, równocześnie poważny i śmiały, który
do znowu gwałtowny i poważny; tkwi w nim gło-
boko przeświadczenie religijne, nieznane takim
ludom. Bismarck jest jednym z najdziwniejszych
mówców, jakich kiedykolwiek na mównicy parla-
mentarnej widzieliśmy. Wymowa jego nie jest wcale
Cyconowską, rozwodząc się równo i harmonijnie
nad danym tematem doborowo i wykwiniełmi
zwrotami, przeciwnie, jest wymowa jakby z łuku
napiętego wymierzona, niejednolita, namiętna, peł-
na ironii i wycofania, rzuciła się na przedmiot i
w sam rdzeń ich wnikała. W mowach Bis-
marcka nie spotykamy się nigdy z bogactwem słów,
lecz z bogactwem czynów. Ta potężna przedmio-
towość, jaką celującą jego mowy, czyni je tak nie-
zwykłe i ciekawe, choćbyśmy je czytali nie w
tych samych warunkach, w których powstały. W
mowach jego odbija się też zawsze rzeczywisty
dramat życia, walka o byt, i zatknięcie się ludzi i
rzeczy ze sobą. Jeżeli jeszcze dodamy, iż jego
wyobraźnia żywo potęgowała się wspaniałą
wiedzą, która mu nader szybko różne obrazy i po-
równania nasuwa, to zrozumieć łatwo, jak po-
łączenie tych prymitywów nadaje mowom Bismarcka
piętno największej oryginalności.

— Amerykanin. W jednym z miast Stanów Zje-
dnoczonych właścicielowi poczty przedstawili się
rzekł jeszcze kobieta, prosząc o posadę woźnicy.
„A czy umiesz pani kierować mułami?“ — „Dla-
czego nie — przecież miałam już trzech mężów.“

Z boża strączkowe za 100 kilogramów
groch do gotowania od 8. — do 10. — zł. — groch
pastewny od 5.50 do 7.25 zł. — soczawica od
10. — do 10.50 zł. — fasola od 7. — do 15. — zł.
bobik od — do — zł. — wyka od 5.50 do
6. — zł.

Nasiona za 100 kilogramów: Konieczna od
40 do 60 zł. najprzejedniała od — do — zł.
przednia od — do — zł. — tymotka od — do —
— zł. — anyż mas. od — do — zł. —
anyż płaski od 42. — do 46. — zł. — kminek od
23. — do 26. — zł.

Nasiona olejne za 100 kilogramów: rzepak
zimowy od 12.25 do 16.25 zł. — rzepak letni od
14.65 do 15. — zł. — rzepak zimowy od — do —
— zł. — rzepak letni od — do — zł. —
rzepak jesienny od — do — do zł. —
liniaka od 10.75 do 12. — zł. — nasienie lina
od 9.50 do 10.75 zł. nasienie konopne od 12.25
do 12.50 zł.

Chmiel za 100 kilogramów: od 160 do 180 zł.
Wełna za 100 kilogramów: od 200 do 205 zł.
Nafta za 100 kilogramów: zwykła od 18.50 do
19. — zł. salonowa od 23. — do 24. — zł.
Spirytus za 10.000 litrów procent gotowy
od 32.40 do 32.67 zł. Terminowy na listopad-maj
od 33.50 do 33.75 zł.

Wiedeń d. 7. stycznia. (Telegr. Gaz. Nar.)
Spędzone wołów rano 2528 sztuk — pomiędzy
temi 439 galicyjskich, 1688 węgierskich, 401
niemieckich — płaceno za galicyjskie 57 do 64, pa-
szowe — do —, węgierskie 58 do 67, niemieckie
57 do 67 złr.

współdziałanie wielce utrzymaniu porządku i dla
dobra ojczyzny.

Wiedeń d. 6. stycznia. Cesarzewska zwia-
dziła przed południem instytut córki oficerskich
w Hernals, ogólnie wszystkie ubikacje, przy-
jęła reprezentację ciała nauczycielskiego i zado-
wała pytania uczennicom. Wizyta ta trwała
dwie godziny.

Kair d. 7. stycznia. Nota angielska kon-
statuje, że królowa nie ma nic przeciw odstą-
pieniu wschodniego Sudanu Turcji i wysłaniu
tureckiej ekspedycji dla zdobycia prowincji su-
danskich, jeżeli Turcja sama poniesie koszt
ekspedycji do Suakin. Gabinet angielski uważa
za rzecz niemożliwą, żeby Egipt sam mógł zo-
brać napowrót Sudan i radzi, aby natychmiast
wojsko ruszyło do Wadyhafa, albo drugiej ka-
rarkaty Nilowej. Gabinet egipski jeszcze nie
powziął postanowienia i odradził chędywowi,
aby wstrzymać się od zbyt szybkiej decyzji.

Kair d. 6. stycznia. Urzędnicy angielscy w
służbie egipskiej zgodzili się na redukcję plac.
Angielska Rada finansowa wzięła w tem inicy-
tywę; mówią, że i ministrowie zgodzą się także
na redukcję pensji. Cała redukcja wydatków
wynosi 43.000 funtów egipskich. Budżet wydat-
ków zniżył zostanie do sumy unormowanej u-
stawą likwidacyjną.

Paryż d. 7. stycznia. Depesza do Ferry'ego
datowana l. b. m. donosi, że dwór w Huc dał
mu następujące oświadczenie: Dwór w Huc i
rząd Anamu oświadcza, że przystępuje
w zupełności do traktatu zawartego 25.
sierpnia z r. r. Co do późniejszych ustępstw w
traktacie, zdają się na dobrą wolę Francji. Ty-
ko tekst francuski uznany jest za prawdziwy.
Tricou będzie jutro na uroczystej audyencji przy-
jęty przez króla i radę regencyjną. Tricou chwali
w depeszy odwagę i zręczność Champeaux w
krytycznych stosunkach.

Lwów. Z Łaby handlowej, 7. stycznia 1884.

1. Akcje za sztukę
bez kuponu bieżącego placę żądają
Kolej galic. Kar. Lud. 200 zł. m. k. 296 — 299 —
„ lwow.-czern.-Jas. 200 zł. w. a. 170 — 173 50
Banku hypot. galic. 200 zł. w. a. 293 50 297 50
„ kred. galic. 200 zł. w. a. 250 — 255 —

2. Listy zastawne za 100 zł.
bez kuponu bieżącego:
Tow. kred. galic. 5 pr. w. a. 98 40 99 40
„ „ „ 4 „ „ 90 — 91 —
„ „ „ 5 „ „ 98 40 99 40
„ „ „ 4 „ „ 86 — 87 —
Banku hyp. galic. 6 „ „ 101 45 102 45
„ „ „ 5 „ „ 97 55 98 55
„ „ „ 5 „ „ 100 40 101 40
Listy dłużne g. z. kr. w. 6 pr. 100 — 101 50
„ „ „ 5 „ „ 90 — 92 —

3. Listy dłużne za 100 zł.
Ogól. rol. kred. zakł. dla Galicji
i Bukowiny 6 pr. los. w 15 lat — — —

4. Obligacje za 100 zł.
Indemnizacyjne galic. 5 pr. m. k. 98 40 99 40
Kom. zakł. kred. wioś. 6 pr. w. a. 95 — 98 —
Pożyczka kraj. z r. 1873 6 pr. w. a. 101 50 102 50
Pożyczka „ „ 1883 4 1/2 „ „ 89 75 90 75

5. Losy
Miasta Krakowa „ 18 50 20 50
„ Stanisławowa „ 22 50 24 50

6. Monety.
Dukat holenderski „ 5 63 5 73
Dukat cesarski „ 5 65 5 75
Napoleonor „ 9 55 9 65
Półimperjal rosyjski „ 9 87 9 97
Rubel rosyjski srebrny „ 1 54 1 64
„ „ papierowy „ 1 16 1 18 1/2
100 marek niemieckich „ 59 — 59 75
Srebro „ — — —
Kupony w srebrze „ — — —

tyczące wnioski sformułował i własnoręcznie
spisał zastępca burmistrza i referent tej spra-
wy p. Adolf Horowitz, który też tę sprawę
przy posiedzeniu Rady gminnej dnia 26. listo-
pada z r. referował był obowiązany. Gdy
burmistrz z powodu ciężkiej słabości przy-
posiedzeniu dnia 26. listopada z r. nie był przy-
tomny, w skutek czego zastępca burmistrza i
referent tej sprawy p. Adolf Horowitz Radzie
gminnej dnia 26. listopada z r. przewodniczyć
musiał, więc jedynie tylko z konieczności
objął ten referat (!), a czynność moja w tej
sprawie ograniczyła się jedynie na odczytanie
wniosków przez p. Horowitza własnoręcznie spi-
sanych w komisji budżetowej Rady gminnej u-
chwalonych, gdyż w dyskusji nad tym przed-
miotem wcale żadnego udziału nie brałem. Pier-
wopis dotyczący przez p. Horowitza własno-
ręcznie spisanych wniosków znajduje się w ak-
tach Świątynnego Wydziału powiatowego w Bro-
dach.

3. Nieprawdą jest dalej, iż przy posiedzeniu
Rady gminnej Brodzkiej, odbytem d. 26. listo-
pada z r. w. wskazywano podwyższenie opłat od
trunków propinacyjnych jako źródło na umo-
wienie zaciągnięcia się mającej pożyczki, gdyż przy
tem posiedzeniu o podwyższeniu opłat od trun-
ków propinacyjnych wcale mowy nie było, a
dalsze uwagi, iż mnie na podwyższeniu opłat od
trunków w Brodach z tego powodu zależeć mu-
si, ponieważ w skutek tego dochód z propinacji
w Starych Brodach, majetności mego szwagra,
się podwyższa — tudzież, iż od czasu zaprowa-
dzenia obecnych opłat od trunków propinacyj-
nych w Brodach, intrata z propinacji w Sta-
rych Brodach w dwójnasób się podwyższyła —
jest tendencją kłamstwem, albowiem propina-
cja w Starych Brodach na lat 12 (dwanaście),
t. j. od 1. listopada 1873 do tegoż dnia 1885 r.
na mocy kontraktu p. Hirschowi Kapeluszowi
za stały i niezmienny czynsz roczny jest wy-
dzierżawiona, przeto intrata z propinacji w Sta-
rych Brodach dla jej właściciela w skutek za-
prowadzenia opłat gminnych od trunków propina-
cyjnych w Brodach ani podwyższyła, ani u-
mniejszyła się nie mogła.

Charakterystyka ks. Bismarcka. Gaetan
Negri wydał w Mediolanie dziełko o Bismarcku.
Autor tak charakterystycznie Bismarcka:

Osobistość kanclerza niemieckiego jest jedną
z najciekawszych i najdziwniejszych, jakie ty-
ko natrafiliśmy w historii. Wyobraźmy sobie Ost-
gotę, któremu nagle wszczęło się najwspanialsze
mianierę nowoczesnych obyczajów. Z jednej strony
widzimy w nim człowieka, uznającego tylko kult
słoty: gwałtowny, surowy, bez miłosierdzia. Z dru-
giej strony odnajdujemy w nim człowieka, który
swoją największą delikatnością ducha, przystęp-
ność dla najczystszych i najwspanialszych uczuć. Nie-
pospolite więc i zadziwiające są kontrasty, które
w nim spotykamy; godnym podziwu to bogactwo
jego ducha i jedyna może zdolność odpowiadania
tym, tak przeciwnym sobie pojęciom... Bismarck
jest sobie na wkrótce meim Północy. Posiada du-
cha poetyckiego ras północnych: „jest w nim duch
Szekspira, równocześnie poważny i śmiały, który
do znowu gwałtowny i poważny; tkwi w nim gło-
boko przeświadczenie religijne, nieznane takim
ludom. Bismarck jest jednym z najdziwniejszych
mówców, jakich kiedykolwiek na mównicy parla-
mentarnej widzieliśmy. Wymowa jego nie jest wcale
Cyconowską, rozwodząc się równo i harmonijnie
nad danym tematem doborowo i wykwiniełmi
zwrotami, przeciwnie, jest wymowa jakby z łuku
napiętego wymierzona, niejednolita, namiętna, peł-
na ironii i wycofania, rzuciła się na przedmiot i
w sam rdzeń ich wnikała. W mowach Bis-
marcka nie spotykamy się nigdy z bogactwem słów,
lecz z bogactwem czynów. Ta potężna przedmio-
towość, jaką celującą jego mowy, czyni je tak nie-
zwykłe i ciekawe, choćbyśmy je czytali nie w
tych samych warunkach, w których powstały. W
mowach jego odbija się też zawsze rzeczywisty
dramat życia, walka o byt, i zatknięcie się ludzi i
rzeczy ze sobą. Jeżeli jeszcze dodamy, iż jego
wyobraźnia żywo potęgowała się wspaniałą
wiedzą, która mu nader szybko różne obrazy i po-
równania nasuwa, to zrozumieć łatwo, jak po-
łączenie tych prymitywów nadaje mowom Bismarcka
piętno największej oryginalności.

— Amerykanin. W jednym z miast Stanów Zje-
dnoczonych właścicielowi poczty przedstawili się
rzekł jeszcze kobieta, prosząc o posadę woźnicy.
„A czy umiesz pani kierować mułami?“ — „Dla-
czego nie — przecież miałam już trzech mężów.“

Wiedeń d. 7. stycznia. (Pryw.) Wyprawa
konserwatywów do Węgier w sprawie mał-
żeństw mieszanych została podobno stanowczo
zaniechana, a mianowicie skutkiem osobistej
interwencji Tiszy we Wiedniu. Tisza był w
tej sprawie na posłuchaniu u cesarza, arcyksię-
cia Wilhelma, arcybiskupa Elzbiety, odwiedził
też nuncjusza Vanutello i inne wpływe
osobistości.

Wiedeń d. 7. stycznia. (Pryw.) Wczoraj
bardzielnie stronnictwo robotników urządziło
burliwie zgromadzenie ludowe, na którym o-
stry krytykowany prasę kapitalistyczną.

Budapeszt d. 7. stycznia. (Pryw.) Na tu-
tejszym urzędzie pocztowym skradziono oddaną
do Wiednia skrzynkę, zawierającą 24.000 złr.
Kradzież sprawiła wielką sensację.

Berlin d. 7. stycznia. (Pryw.) *Kölnische*
Ztg. zamieszcza sensacyjny artykuł o wewnętrz-
nym położeniu Austrii, w którym perswadyje
lewicy, aby zaniechała stanowiska wrogości
dla Słowian w interesie Austrii i Niemiec.

Wiedeń d. 7. stycznia. Cesarz zwiędził
wczoraj o godz. 1. wystawę kucharską, na któ-
rą zabawił godzinę i wyraził się o niej jak
najpochlebniej. — Wystawę zwiędzili także ar-
cyksiążęta Karol Ludwik i Ludwik Wiktor.

Nowy Jork d. 7. stycznia. Lasker wracając
dnia 5go b. m. o godzinie 1. w nocy z ban-
kietu u bankiera Seigmanna, umarł na apo-
plekję serca.

Paryż d. 7. stycznia. Depesza Thomsona
z Saigon z 6. b. m. donosi, że nowy król Anamu
bądź zastrzeżenia uznał traktat w Hue zawarty
i ogłosił takowy. Najnieprzyjaczliwszym Francuzom
mandarynowi i mordercy chrześcijan zostana
surowo ukarani. Straż przy poselstwie francu-
skim została o 100 ludzi pomniejszona. Rada
regencyjna chce zezwolić na okupację cytałeli
w Hue. Londyński korespondent *Tempsa* donosi,
że Tseng otrzymał nowe instrukcje, aby posłu-
żyć pośrednictwem Anglii lub Stanów Zjednoczonych.

Liczni zwolennicy Gambetty udali się
z dnia do Ville d'Avray i złożyli wieńce w poko-
ju, gdzie Gambetta umarł.

Około 300 rewolucyjnych socjalistów od-
wiedziło groby Blanquiego i poległych komu-
nardałów. W mowach ogłoszono nader rewantu
i podnoszono myśl postawienia pomnika poleg-
łym komunistom. Manifestanci rozegrali się wzno-
sząc okrzyki na cześć komun. Zresztą spokój
nie został zakłócony.

Pogłoski o różnicy zdań w ministerstwie
co do kwestji rewizji konstytucji, są zupełnie
pobawione podstawy.

Figaro donosi: W skutek uspakajającego
pisma księcia Montpensier, odjazd hrabiego Pa-
ryża do Madrytu, definitywnie naznaczono na
10. b. m.

Tonino bey, mistrz ceremonii wicekróla e-
gipskiego przybył do Paryża, ma on mieć wa-
żną dyplomatyczną misję.

Sofia d. 7. stycznia. Książę zamknął
„Sobranie“ mową tronową, w której podzięko-
wał deputowanym za gorliwość i podniósł wo-
tem Izby co do zmiany konstytucji. Dalej wy-
raził nadzieję, iż przybycie nowego ministra
wojny zakończy kwestję wojskową i że depu-
towani wróciwszy domowe zagrody będą dalej

**Wiedeń d. 6. stycznia. Cesarzewska zwia-
dziła przed południem instytut córki oficerskich
w Hernals, ogólnie wszystkie ubikacje, przy-
jęła reprezentację ciała nauczycielskiego i zado-
wała pytania uczennicom. Wizyta ta trwała
dwie godziny.**

**Kair d. 7. stycznia. Nota angielska kon-
statuje, że królowa nie ma nic przeciw odstą-
pieniu wschodniego Sudanu Turcji i wysłaniu
tureckiej ekspedycji dla zdobycia prowincji su-
danskich, jeżeli Turcja sama poniesie koszt
ekspedycji do Suakin. Gabinet angielski uważa
za rzecz niemożliwą, żeby Egipt sam mógł zo-
brać napowrót Sudan i radzi, aby natychmiast
wojsko ruszyło do Wadyhafa, albo drugiej ka-
rarkaty Nilowej. Gabinet egipski jeszcze nie
powziął postanowienia i odradził chędywowi,
aby wstrzymać się od zbyt szybkiej decyzji.**

**Kair d. 6. stycznia. Urzędnicy angielscy w
służbie egipskiej zgodzili się na redukcję plac.
Angielska Rada finansowa wzięła w tem inicy-
tywę; mówią, że i ministrowie zgodzą się także
na redukcję pensji. Cała redukcja wydatków
wynosi 43.000 funtów egipskich. Budżet wydat-
ków zniżył zostanie do sumy unormowanej u-
stawą likwidacyjną.**

**Paryż d. 7. stycznia. Depesza do Ferry'ego
datowana l. b. m. donosi, że dwór w Huc dał
mu następujące oświadczenie: Dwór w Huc i
rząd Anamu oświadcza, że przystępuje
w zupełności do traktatu zawartego 25.
sierpnia z r. r. Co do późniejszych ustępstw w
traktacie, zdają się na dobrą wolę Francji. Ty-
ko tekst francuski uznany jest za prawdziwy.
Tricou będzie jutro na uroczystej audyencji przy-
jęty przez króla i radę regencyjną. Tricou chwali
w depeszy odwagę i zręczność Champeaux w
krytycznych stosunkach.**

KURS GIEŁDY WIEDENSKIEJ.
Wiedeń, dnia 7. stycznia 1884.
godzina 1. min. 44 popołudniu.

Alpiny 67 80 Węg. akcje kr. 299 50
Anglo-Austr. 112. — Giełsbank 110.40
Kolej Kar. Lud. 296.75 Nordbahn 254 50
Kolej Polud. 143. — Kolej Alfr. 170. —
Kolej pań. Elab. 322.60 Kolej-w.-czern. 172.75
Wag. Nordost. 152. — Wied. Communal 124. —
Wag. obl. p. al. 97.50 Elbetal. 204.75
Wag. cia. losy r. 111.30 Losy tureckie 19.70
Z. ren. węg. 4 1/2 88.90 Bankverei. 106.30
Eos. rubel. pap. 1.17 1/2 Losy węg. 113. —
Galic. ind. 99. — Marki niemiec. — —

Uspokobienie: spokojne.

Wiedeń, dnia 7. stycznia
godzina 10. min. 35 przed południem

Akcie kredy. 301.70 Anglo-Austr. 111.75
Kolej Kar. Lud. 297.75 Kolej polud. 143.70
Unionsbank 110.90 Napoleonor 9.59 1/2
Rossyjs. banku. 1.17 1/2 Uspokobienie: silne

tyczące wnioski sformułował i własnoręcznie
spisał zastępca burmistrza i referent tej spra-
wy p. Adolf Horowitz, który też tę sprawę
przy posiedzeniu Rady gminnej dnia 26. listo-
pada z r. referował był obowiązany. Gdy
burmistrz z powodu ciężkiej słabości przy-
posiedzeniu dnia 26. listopada z r. nie był przy-
tomny, w skutek czego zastępca burmistrza i
referent tej sprawy p. Adolf Horowitz Radzie
gminnej dnia 26. listopada z r. przewodniczyć
musiał, więc jedynie tylko z konieczności
objął ten referat (!), a czynność moja w tej
sprawie ograniczyła się jedynie na odczytanie
wniosków przez p. Horowitza własnoręcznie spi-
sanych w komisji budżetowej Rady gminnej u-
chwalonych, gdyż w dyskusji nad tym przed-
miotem wcale żadnego udziału nie brałem. Pier-
wopis dotyczący przez p. Horowitza własno-
ręcznie spisanych wniosków znajduje się w ak-
tach Świątynnego Wydziału powiatowego w Bro-
dach.

3. Nieprawdą jest dalej, iż przy posiedzeniu
Rady gminnej Brodzkiej, odbytem d. 26. listo-
pada z r. w. wskazywano podwyższenie opłat od
trunków propinacyjnych jako źródło na umo-
wienie zaciągnięcia się mającej pożyczki, gdyż przy
tem posiedzeniu o podwyższeniu opłat od trun-
ków propinacyjnych wcale mowy nie było, a
dalsze uwagi, iż mnie na podwyższeniu opłat od
trunków w Brodach z tego powodu zależeć mu-
si, ponieważ w skutek tego dochód z propinacji
w Starych Brodach, majetności mego szwagra,
się podwyższa — tudzież, iż od czasu zaprowa-
dzenia obecnych opłat od trunków propinacyj-
nych w Brodach, intrata z propinacji w Sta-
rych Brodach w dwójnasób się podwyższyła —
jest tendencją kłamstwem, albowiem propina-
cja w Starych Brodach na lat 12 (dwanaście),
t. j. od 1. listopada 1873 do tegoż dnia 1885 r.
na mocy kontraktu p. Hirschowi Kapeluszowi
za stały i niezmienny czynsz roczny jest wy-
dzierżawiona, przeto intrata z propinacji w Sta-
rych Brodach dla jej właściciela w skutek za-
prowadzenia opłat gminnych od trunków propina-
cyjnych w Brodach ani podwyższyła, ani u-
mniejszyła się nie mogła.

Charakterystyka ks. Bismarcka. Gaetan
Negri wydał w Mediolanie dziełko o Bismarcku.
Autor tak charakterystycznie Bismarcka:

Osobistość kanclerza niemieckiego jest jedną
z najciekawszych i najdziwniejszych, jakie ty-
ko natrafiliśmy w historii. Wyobraźmy sobie Ost-
gotę, któremu nagle wszczęło się najwspanialsze
mianierę nowoczesnych obyczajów. Z jednej strony
widzimy w nim człowieka, uznającego tylko kult
słoty: gwałtowny, surowy, bez miłosierdzia. Z dru-
giej strony odnajdujemy w nim człowieka, który
swoją największą delikatnością ducha, przystęp-
ność dla najczystszych i najwspanialszych uczuć. Nie-
pospolite więc i zadziwiające są kontrasty, które
w nim spotykamy; godnym podziwu to bogactwo
jego ducha i jedyna może zdolność odpowiadania
tym, tak przeciwnym sobie pojęciom... Bismarck
jest sobie na wkrótce meim Północy. Posiada du-
cha poetyckiego ras północnych: „jest w nim duch
Szekspira, równocześnie poważny i śmiały, który
do znowu gwałtowny i poważny; tkwi w nim gło-
boko przeświadczenie religijne, nieznane takim
ludom. Bismarck jest jednym z najdziwniejszych
mówców, jakich kiedykolwiek na mównicy parla-
mentarnej widzieliśmy. Wymowa jego nie jest wcale
Cyconowską, rozwodząc się równo i harmonijnie
nad danym tematem doborowo i wykwiniełmi
zwrotami, przeciwnie, jest wymowa jakby z łuku
napiętego wymierzona, niejednolita, namiętna, peł-
na ironii i wycofania, rzuciła się na przedmiot i
w sam rdzeń ich wnikała. W mowach Bis-
marcka nie spotykamy się nigdy z bogactwem słów,
lecz z bogactwem czynów. Ta potężna przedmio-
towość, jaką celującą jego mowy, czyni je tak nie-
zwykłe i ciekawe, choćbyśmy je czytali nie w
tych samych warunkach, w których powstały. W
mowach jego odbija się też zawsze rzeczywisty
dramat życia, walka o byt, i zatknięcie się ludzi i
rzeczy ze sobą. Jeżeli jeszcze dodamy, iż jego
wyobraźnia żywo potęgowała się wspaniałą
wiedzą, która mu nader szybko różne obrazy i po-
równania nasuwa, to zrozumieć łatwo, jak po-
łączenie tych prymitywów nadaje mowom Bismarcka
piętno największej oryginalności.

— Amerykanin. W jednym z miast Stanów Zje-
dnoczonych właścicielowi poczty przedstawili się
rzekł jeszcze kobieta, prosząc o posadę woźnicy.
„A czy umiesz pani kierować mułami?“ — „Dla-
czego nie — przecież miałam już trzech mężów.“

Wiedeń d. 7. stycznia. (Pryw.) Wyprawa
konserwatywów do Węgier w sprawie mał-
żeństw mieszanych została podobno stanowczo
zaniechana, a mianowicie skutkiem osobistej
interwencji Tiszy we Wiedniu. Tisza był w
tej sprawie na posłuchaniu u cesarza, arcyksię-
cia Wilhelma, arcybiskupa Elzbiety, odwiedził
też nuncjusza Vanutello i inne wpływe
osobistości.

Wiedeń d. 7. stycznia. (Pryw.) Wczoraj
bardzielnie stronnictwo robotników urządziło
burliwie zgromadzenie ludowe, na którym o-
stry krytykowany prasę kapitalistyczną.

Budapeszt d. 7. stycznia. (Pryw.) Na tu-
tejszym urzędzie pocztowym skradziono oddaną
do Wiednia skrzynkę, zawierającą 24.000 złr.
Kradzież sprawiła wielką sensację.

Berlin d. 7. stycznia. (Pryw.) *Kölnische*
Ztg. zamieszcza sensacyjny artykuł o wewnętrz-
nym położeniu Austrii, w którym perswadyje
lewicy, aby zaniechała stanowiska wrogości
dla Słowian w interesie Austrii i Niemiec.

Wiedeń d. 7. stycznia. Cesarz zwiędził
wczoraj o godz. 1. wystawę kucharską, na któ-
rą zabawił godzinę i wyraził się o niej jak
najpochlebniej. — Wystawę zwiędzili także ar-
cyksiążęta Karol Ludwik i Ludwik Wiktor.

Nowy Jork d. 7. stycznia. Lasker wracając
dnia 5go b. m. o godzinie 1. w nocy z ban-
kietu u bankiera Seigmanna, umarł na apo-
plekję serca.

Paryż d. 7. stycznia. Depesza Thomsona
z Saigon z 6. b. m. donosi, że nowy król Anamu
bądź zastrzeżenia uznał traktat w Hue zawarty
i ogłosił takowy. Najnieprzyjaczliwszym Francuzom
mandarynowi i mordercy chrześcijan zostana
surowo ukarani. Straż przy poselstwie francu-
skim została o 100 ludzi pomniejszona. Rada
regencyjna chce zezwolić na okupację cytałeli
w Hue. Londyński korespondent *Tempsa* donosi,
że Tseng otrzymał nowe instrukcje, aby posłu-
żyć pośrednictwem Anglii lub Stanów Zjednoczonych.

Liczni zwolennicy Gambetty udali się
z dnia do Ville d'Avray i złożyli wieńce w poko-
ju, gdzie Gambetta umarł.

Około 300 rewolucyjnych socjalistów od-
wiedziło groby Blanquiego i poległych komu-
nardałów. W mowach ogłoszono nader rewantu
i podnoszono myśl postawienia pomnika poleg-
łym komunistom. Manifestanci rozegrali się wzno-
sząc okrzyki na cześć komun. Zresztą spokój
nie został zakłócony.

Pogłoski o różnicy zdań w ministerstwie
co do kwestji rewizji konstytucji, są zupełnie
pobawione podstawy.

Figaro donosi: W skutek uspakajającego
pisma księcia Montpensier, odjazd hrabiego Pa-
ryża do Madrytu, definitywnie naznaczono na
10. b. m.

Tonino bey, mistrz ceremonii wicekróla e-
gipskiego przybył do Paryża, ma on mieć wa-
żną dyplomatyczną misję.

Sofia d. 7. stycznia. Książę zamknął
„Sobranie“ mową tronową, w której podzięko-
wał deputowanym za gorliwość i podniósł wo-
tem Izby co do zmiany konstytucji. Dalej wy-
raził nadzieję, iż przybycie nowego ministra
wojny zakończy kwestję wojskową i że depu-
towani wróciwszy domowe zagrody będą dalej

RUCKERA apteka we Lwowie
Specjalność i środki uniwersalne francuskie i inne, tak
prace jak przez inne firmy ogłaszane.

TEATR HR. SKARBKA
pod dyrekcją Jana Dobrzańskiego.

W poniedziałek dnia 7. stycznia 1884.

Po raz ostatni:
NIEBOSZCZYK
komedia w 3ch aktach oryginalnie napisana przez
A. Urbąskiego i B. Czerwińskiego.

Początek o godzinie 7mej wieczorem.

Przyjechali d. 7. stycznia 1883.
Hotel ORZA: T. hr. Dąbrowski z Niesu-
chowa, K. Winnicki z Turad, K. Wismielewski z
Dobran, Z. Wismielewski z Preszburga, E. Poho-
recki z Ochobera, R. Markowski z Tarnowa.
Hotel EUROPEJSKI: W. hr. Grocholski z
Moskwy, T. Bartmański z Tadan, S. Gnielowski z
Trzcinicy.
Hotel LANGA: W. Lindenbaum z Drohoby-
czy, A. Heller z Wiednia, A. Langer z Welpert.
Hotel WARSZAWSKI: R. Lidmanowski z Bol-
sławic, K. Plątkiewicz z Tarnopola.
Hotel ANGIELSKI: T. hr. Stadnicki z król
Polskiego, S. Cieński z Wodnik, K. Menzel z Ni-
skolży, R. Oszałowski z Hruszowic, A. Wismio-
ski z Plichowa, J. M. Kamiński z Warszawy, T.
Smolnicki z Młynki.

Brody d. 30. grudnia.
Do Szanownej Redakcji *Gazety Narodowej*
we Lwowie!

Szanowna redakcja umieściła w *Gaz. Nar.*
nr. 281 z d. 11. grudnia 1883 artykuł pod na-
pisem „Projekt nowej pożyczki 200.000 złr.
miasta Brodów“ — w którym podając niektóre
ustępy z protestu jakoby przez kilkudziesięciu
obywateli miasta Brodów przeciwko pożyczce
uchwalonej Radą gminną z postem p. Józefem Si-
monem na cele wniesionej — i dodając nie-
które uwagi z swojej strony — przedstawia
działalność moją w tej sprawie w sposób nader
ubliżający osobie publicznej. Wskutek tego zmu-
szony jestem w myśl §. 19. ust. pras. prosić
szanowaną redakcję o umieszczenie następującego
sprostowania:

Przedewszystkiem zauważać muszę, iż obe-
czne sprostowanie dlatego dopiero dziś do wi-
adości publicznej podaję, ponieważ nie chcia-
łem przesądzać wyników dochodzącej komisji z
Izby wydziału Rady powiatowej w osobach za-
stępów prezesa Wgo Władysława Gnielowskiego
i Wgo dziekana Ks. Jana Sirki w celu zbadania
zarzutów w pomienionym proteście podniesio-
nych — delegowanej. Gdy jednak w skutek
dochodzących przez powyższą komisję przeprowa-
dzonych wszystkich w podanym proteście po-
dnieśliśmy jako zupełnie bezpodstawne —
sprawdzone zostały, w skutek czego też pełna
Rada powiatowa w Brodach na posiedzeniu
odbytem dnia 28. grudnia b. r. gminie miasta
Brodów na zaciągnięcie pomienionej pożyczki w
sumie 200.000 złr. przyzwoliła, więc uważając
obecną chwilę jako najstosowniejszą — prosił
doniesienia w powyższym artykule zawarte —
w sposób następujący:

1. Nieprawdą jest — iż protest z którego
pomieniony artykuł *Gaz. Nar.* niektóre ustępy
wyliczono przytacza — kilkudziesięciu oby-
wateli miasta Brodów z postem p. Józefem Si-
monem na cele podpisano, gdyż p. Józef Simon
ani tego ani w ogóle żadnego protestu nie po-
disywał i do wydziału Rady powiatowej nie
wnosił. Powyższy protest zawiera jedynie 30
(dwadzieścia) podpisów tutejszych obywateli, z
których kilku badanych przez komisję wydziału
Rady powiatowej wręcz wyparło się podpisów,
twierdząc, że wcale tego protestu nie podpisy-
wali — inni zaś oświadczyli, iż podpisując
ten protest — wcale nie wiedzieli — o co wła-
ściwie chodzi — a jeszcze inni nawet podali —
iż podpisali wprawdzie protest — niew

Ktoby wiesz o miejscu po-
bytu **Jana Zielińskiego**,
byłego aktora teatrów
provincialnych, wypisawszy go,
niech dać mu znać, aby mógł
zadzwonić, raz w tygodniu, pod
adresem: **A. P.** poście reżyserskie w Jarosławiu.
1415 1-2

Zdolny gorzelnik

posiadający chlubne świadectwa, po-
niejmując się poprawy wydatków w go-
rzelni na czysto zielonych słodach,
według ilości skrobi, zawartych w kar-
toflach, daje teoretyczny wydatek.
Może także objąć gorzelnię pod kie-
rownictwo. Pp. właścicieli lub przed-
sięwzięwców, którzyby pragnęli wejść w
bliskość z nim stosunek, raczą się
zgłosić pod adresem **L. K. 16**, do
Administracji „Gazety Polskiej” w
Czerniowcach. 1418 1-3

Niema nagniotków

Niezawodny środek na wygubie-
nie nagniotków, brodawek i innych
podobnych narośli skórnych, bez bólu
i bez żadnego niebezpieczeństwa.
Cena flakonu 50 ct.
w Apteczce
K. Krzyżanowskiego
we Lwowie.

Wina lecznicze

dla chorych i rekonwalescentów,
APTEKI

Jul. Nahlka

we Lwowie, ul. Halicka 1. 5.
Wino hiszpańskie „Malaga” z de-
kastem, z chłodem i żelazem, z
pepyną, z rumbabarem. Cena flakonu
1/2 litra 1 zł. 50 ct.
Wino węgierskie „Tokay”. Cena
flakonu 1/2 litra 2 zł. 50 ct.
**Wino hiszpańskie „Dry Madel-
ra”**. Cena flakonu 1/2 litra 1 zł. 75 ct.
Wino hiszpańskie „Malaga”.
Cena flakonu 1/2 litra 1 zł. 25 ct. 1/2
litra 2 zł. 50 ct.

Koniak najlepszy stary. Cena
flakonu 1/2 litra 2 zł. 50 ct.
Opis tego koniaku znajduje się w
katalogu rodzimych wyrobów, który
opracował, krajem i zagranicą, jakoteż
przeprządy i przybory chirurgiczne i opo-
trunkowe.
Zamówienia z prowincji szafkują się
odwrotną pocztą.

500 zł.

wypłać temu,
ktoby użył
Bólera woli de
ust i zębów,
flaska po 35 ct., sznura ołowianego na ból
zębów, lub na niemożność odwr. z ust.

W. Röslera synowiec

Wiednia, I. Ringstrasse, nr. 4.
Prawdziwa do nabycia we Lwowie
apt. Zyg. Ruckera, w Kuchach w apt. A.
Zagajewskiego; w Wargu w apt. W.
Kolomyi u Stenka apt. Tarnopol: H. Ka-
hanego, apt. 1-2

Starszego lekarza zastaw. dr. Müllera

wstrzykiwanie Miraculo

i pigułek. Leczy bez żadnej szkody w
kilku dniach każdy wyek z cewki
moczowej, katar pęcherza moczowego,
nawet w zastarzałych przypadkach, grun-
townie bez szkodliwych następstw. Cena
1 zł. 60 ct., pocztą o 25 ct. więcej.

Oślabienie

bezsilność, choroby nerwowe wszelkiego
rodzaju, drżenie rąk i nóg, niedokre-
wność (anemia), cierpienia mleczną pa-
cierzością, jak również choroby na-
stępne — trwałe pod gwarancją lekarza
sławno w całym świecie starszego lekarza
zastaw. dr. Müllera **Miraculo** przeobra-
zić. Cena 3 zł. 10 ct.,
pocztą o 25 ct. więcej.
Jedynie dostać można w St. George-
Apothek. Maxa Schönd. Wien, V.
Wimmergasse, 33; dotąd wszelkie li-
stowe zlecenia adresować należy Sko-
do w KRAKOWIE w apt. p. R. Stok-
mara, we Lwowie, w apt. p. Piotra
Mikolascha. 1128 9-12

WIECZNA PIĘKNOŚĆ SKÓRY OTRZYMUJE SIĘ PRZY UŻYCIU

PARFUMERIE ORIZA

DE L. LEGRAND
Dostawca Rosyjskiego Cesarskiego Dworu

ORIZA LACTÉ
LOTION EMULSIVE
Biel i oświeca skórę, spęcza i niweczy pęgi.

SAVON ORIZA
Doktor O. Reveil, najdogodniejsza mydła dla skóry.

ESS-ORIZA et ORIZA-LYS
Najlepsze perfumy przytępi i utrzymuje przez kilka tygodni.

ORIZA POWDER
SZTŹYWE PUDER
Przygotowane do skóry i spłukujące jej delikatność akcentu.

STRAZ GŁÓWNY: 107, RUE ST-HONORE A PARIS.
We Lwowie w magazynach p. Mikolascha.

Möller's reinster Lofoten-Dorsch-Leberthran.

PETER MÖLLER'S

Ausgezeichnet auf 13 Ausstellungen stets allein mit den höchsten Preisen, zuletzt PARIS
1875 gegen 33 Concurrenten allein mit der grossen goldenen Medaille

Główny skład: u Pawła Eckhardta, we Wiedniu, III, Ungargasse, 24.
Cena flaszki 1 zł. Przy odbiorze 6 flaszek wysyłka pocztą franco.

Składy: **Lwów:** W. Karłowicz apt., **Kraków:** J. Franczyński apt., **Wrocław:** Karol Schin-
dler apt., **Białystok:** W. Międlar apt., **Brześć:** J. Janusz apt., **Warszawa:** F. Górecki apt.,
Dobruż: Ant. Grotowski apt., **Dukla:** J. Fikert apt., **Zyń:** J. Kwikowski apt., **Horodenka:** W. Aronowicz apt.,
Jaroslau: A. Bohusz apt., **Barnauld:** P. P. apt., **Kamionka:** K. R. apt., **Kamieniec:** K. R. apt., **Kamieniec:** K. R. apt.,
Wicz: apt., **Kopyczyniec:** J. Zamojski apt., **Katman:** Cyryl Okanowski apt., **Opoczno:** Stanisław Górecki apt., **Łódź:** J. J. apt.,
Faiz apt., Podgórze: J. Skalski apt., **Przemysł:** M. K. apt., **L. Nahlka apt., Rucka apt., M. Skowronski apt., Radom:**
Albin Decani apt., Radostów: Aleks. Jakubiewicz apt., **Ratów:** Oskar Sankar apt., **Rosół:** Edward Kornberger apt.,
Rzeszów: J. Schmitt apt., **Cmp. kmp., Sadagóra:** Dam. Rubinowicz apt., **Sambor:** J. A. apt., **Sopot:** Jakób Alster
kmp., **Stenowa Chaim Bath kmp., Sokal:** Eugen. Wysocki apt., **Stanisław:** J. Macura apt., **Strzyż:** Leon Gartner apt.,
Strzyżów: W. Zajackowski apt., **Suszec:** J. Lisak apt., **Tarnobrzeg:** J. Brudziński apt., **Tarnów:** W. Müller apt., **Cmp. kmp.,**
Zaleszczyki: St. Szymonowicz apt., **Zamość:** M. Malowski apt. 1-8

Nowość! Nie potrzeba spirytusu, by ugotować wo-
dę do zrobienia herbaty lub kawy na patentowanym „Non
plus ultra oszczędny” szybkowarku własnego wynalaz-
ku znanej tuższej firmy

FERDYNAND KINDEL i WŁADYSŁAW GERC

we Lwowie, ul. Halicka, 1. 15.

Przyrząd ten zaleca się tem bardziej do użycia, że ustawiony na ja-
kiejkolwiek lampie naftowej, powozemnie po domach używanej, w 14 mi-
nutach zagotuje wodę, a przytem nie przeszkadza wale pracować przy świe-
tle tej samej lampy, na której jest umieszczony. Na nakrywie znajduje się
sygnałowa świstawka, która oznajmia, że woda zagotowana i nie nie ko-
sztuje! Tak ze względu oszczędności, jak praktyczności swojej — przewy-
sza ona wszystkie dotąd używane szybkowarki spirytusowe, a przedewszyst-
kiem nadaje się wybornie do szybkiego zagotowania mleka lub jakiegolwiek
napoju dla małych dzieci, w którym to wypadku w przeciągu 4 do 5 minut,
dostatecznie ogrzewa dla podania dziecinnu.

Cena jednego szybkowaru od 50 ct. stosownie do objętości. Dla pp.
właścicieli składów opuszczamy stosowny rabat. 1883 1-2

Wylęczył skład patentowanych „Non plus ultra oszczędnych” szy-
bkowarków w naszym składzie w wyrobach blaszarskich, przy ul.
Halickiej, 1. 15, znanym Szanownej P. T. publiczności od lat 14 latu a
zalecającym się tak sumiennym wykonaniem, jakoteż przystępnymi cenami
wszystkich artykułów blaszarskich, który i nadal polecamy łaskawej pamięci.

Towarzystwo wzajemnego kredytu

we LWOWIE
przy Halickiej 1. 13. I. piętro 1847 1-2

wkładek oszczędności po 6% rocznie

Biuro otwarte od niedzieli i święt w godzinach po 9 do 3.

W wielkim wyborze
nowości na karnawał 1884
poleca najtaniej
Magazyn Schayerów
we LWOWIE.

J. IHNATOWICZ

Fabryka we Lwowie, ulica Kopernika, liczb. 3.
Filia przy ulicy Halickiej 1. 25 w Krakowie, Sukiennice 20.

Wodę lwowską odznaczającą się przyjemnym, długotrwałym
zapachem, flakon 1. 150 pól flakon 60 ct.
Wodę kolońską przednią, flakon 25, 60 i 120 pól
Perfumy najprzedniejszą (półtora) flakon 40, 80 i 120 pól
Wodę lewandową na wzór angielskich i francuskich sprządek, jasno-
wa, folkowa, opoponaks Chypr. heliotrop, hiacynt, konwa-
lia, róża i t. p., od 35 ct. do 5 zł. flakon.
Ocet toaletowy i lewandowa ambrowa do skrapiania soki i
ociek salony do nacierania ciała, do płukania ust, flakon
50 ct. i 1 zł.

Wiednia, I. Ringstrasse, nr. 4.
Prawdziwa do nabycia we Lwowie
apt. Zyg. Ruckera, w Kuchach w apt. A.
Zagajewskiego; w Wargu w apt. W.
Kolomyi u Stenka apt. Tarnopol: H. Ka-
hanego, apt. 1-2

Każde cuchnienie z ust

usuwa c. k. uprzyw. „EUCALYPTUSOWA ESENCJA DO UST”
dr. med. O. M. FABERA we Wiedniu,
natychmiast i trwale, bezwzględnie, czy takowe pochodzą z samych ust,
z zębów, z gardła, z nosa, albowiem jest ona jedynie istniejącym środ-
kiem antyseptycznym, który z powodzeniem używany bywa
nietylko do płukania ust, lecz może być pożytecznym i wdychanym, ażeby
cuchnienie usunąć ze źródła.

Eucalyptusowa esencja do ust jest do nabycia we wszystkich apte-
kach i znaczniejszych perfumeryjnych apt. węg. monachii po cenie 1 zł.
20 ct. za flakon.
Bezpośrednie zamówienia najmniej 8 flakonów wysyła franco własny
skład wysyłkowy we Wiedniu, I. Bauernmarkt 3. 119 1-2

MASŁO

nieosolone, deserowe,
w paczkach po 5-
kilogr. włącznie z
opakowaniem, franc.
Cena 6 złr. za paczkę, wysyła
za pobraniem „Zarząd dóbr NOWE
SIOŁO” pod Strztem. 8165 1-2

Ogrodnik

złoty, poszukuje posady, zarzą.
nym jest do oranżerii, szklarni, ana-
nasarni, oraz do uprawy warzyw. Wy-
pobranie „Zarząd dóbr NOWE
SIOŁO” pod Strztem. 8165 1-2

3000 chodników na podłogę

w resatkach po 10—12 metrów, wy-
syła za pobraniem, reszta po 2. 350.
L. STORCH fabrykant w Bernie.
Reszta, którą się niepodob-
a będzie bez przeszkody przysła-
napowrót. 819 1-12

Pożegnanie i polecenie.

Przeznosząc się do Wiednia na stałą siedzibę, nie miałam na tyle
czasu, by każdemu z moich znajomych i przyjaciół, którzy osobie
me uszanowanie, pospieszając przeto w drodze listownej przesłać w
imienu moim, mojej żony, i mojej rodziny serdeczne pozdrowienie.
Łączę wyrazy pełnego wysokiego poważania, k. e. się się z za-
pewnieniem zawsze mi miłych i wdzięcznych wspomnień.
J. Wychera.

P. T.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić moich P. T. odbiorców, że
przeszedłem się do Wiednia, gdzie założyłem
Fabrykę maszyn i narzędzi rolniczych,
na wielką skalę pod moim osobistym kierownictwem,
we Lwowie zaś będę utrzymywał Skład filialny moich wyrobów,
powierzając zastępstwo panom **Pawłowi i Leopoldowi Kraus,**
którzy i nadal będą prowadzić warsztat reperacyjny, zaopatrzone jak do-
tąd postępowa maszynami pomocniczymi i siłą par. Upraszam przeto
najuprzejmiej, o łaskawość, tudzież pełne zaufanie i nadal dla moich
poważnie znanych wyrobów, a tem samem i dla mego nowego przed-
siębiorstwa.

Operując się na gruntownej fachowości w zawadzie obrabym, do-
wodnionej także i kilkoma patentami na praktyczne wynalazki, tudzież na
znanych siłach roboczych, postępowa maszynach pomocniczych i
dostatecznych funduszach, jestem w położeniu zadowalającego wszelkim
wymaganiami.

Polecając się i nadal, upraszam najuprzejmiej o łaskawość zainicjowanie
meo adresu obecnego, kreślę się
z wysokim poważaniem
1879 1-2 **J. Wychera,**
aus. priv. Landwirthschafts-Maschinen-Fabrik we WIEDNIU, II. Bezirk,
Wintergasse, 18. — Comptoir & Niederlage, Wiednia, II. Bezirk, Fran-
senbüchelstrasse, 13.
Skład filialny: we Lwowie, przy ulicy Grodeckiej, 1. 47.

Założona
r. 1679.

Ces. Król. austr. dostawca nadworny
Król. holenderski dostawca dworu.
WYNAND FOCKINK
AMSTERDAM.

FABRYKA
przednich
holenderskich
LIKIERÓW
Skład fabryczny:
we WIEDNIU, I. Kohlmarkt 4.
Dla dogodności P. T. publiczności można tych
prawdziwych likierów nabyć także w znanych
handlach znaczejzszych.

Dyrekcja Stowarzyszenia Tkaczy w Kossowie

zawiadamia Szanowną P. T. Publiczność,
że sprzedaż towarów swoich
wyrobionych na poprawnych warsztatach Jaquardowskich, powie-
rzyła tylko firmie:
pp. braciom Langner
we Lwowie, ulica Halicka, nr. 16 i 19,
i tamże nabyć można po cenach fabrycznych
chodniki jutowe szerokie po 85 ct., wąskie po 70 ct. za metr,
reżanki czyste lina białe po 60 i 70 ct.; szare z białem,
ze szlakami po 55, szerokie po 75 ct.,
obrusy i serwety w różnych cenach.
Wyroby bawełniane na ubrania po 40, 45, 50 ct. za metr
i polecając się uprasza o łaskawość.
Z zamówieniami należy się udawać bezpośrednio do dyrekcji
lub do pp. Braci LANGNERÓW we Lwowie.
1887 1-3 **Bazyli Haurysz.** **Stanisław Bursa.**

Pieć.

Jednym z głównych warunków piękności jest pięć. Nawet
mniej formna twarz może nas zachwycić, jeżeli znajdziemy
pięć bez zarzutu. Ale także najregularniejsza piękność
dopiero wtedy zasługuje sobie na pochwałę, jeżeli będzie
czysta, lśniąca i młodzieńczo świeża. Lecz ileż to
pań nie może mieć pretensji do piękności, jeżeli pięć jej
nie podtrzymuje. Ażeby sobie pięć i świeżość pić aż do
późnej starości zapewnić, należy używać przez wiele
komitych miew, a to prof. Pfeiffera w Londynie, prof.
Baspi, dr. Jüngera, dr. Rauditsa polocowy, od 14 lat z
nadzwyczajnym skutkiem przez trytycy używany balsam
brazowy **Leopolda**. Ten ulubiony kosmetyk odzra-
wa w skutek szkodliwego bieli, namiętności, lub z po-
wodu innych przyczyn zbrzydłą pięć, a nawet w skutek
osyp oszpeca twarz, przywraca do zupełnej gładkości. Czyni swiętą i ze-
sobia skórę znowa świeżą i gładką i nadaje jej przyjemny kolor, na co
głównie starze panie i panowie uwagę zwracają. Z oprócz dr. Leopolda
balsamu brazowego nie ma lepszego i niezawodniejszego środka na upię-
nienie i konserwowanie twarzy, stwierdili ci, którzy takowy używali. Cena
dla dam 1 zł. 50 ct. — We Lwowie do nabycia w apt. **Zyg. Ruckera**
pod strzechy w Orlem, w Czerniowcach u J. Golichowskiego, apt. pod Opa-
trnością. 1071 1-2

Kantor wymiany

c. k. uprz. gal.
akeyjnego Banku Hipotecznego
kupuje i sprzedaje
wszystkie efekta i monety
pod warunkami najprzystępniejszemi
5% LISTY hipoteczne,
jakoteż
5% premiiowane Listy hipoteczne,
które według prawa z d. 1. lipca 1868 (Dz. p. P. XXXVIII. N. 93.)
i najw. post. z dnia 17. grudnia 1871, mogą być użyte do lokowa-
nia kapitałów funduszy, publicznych, kaucej i matzelskich wojko-
wych, na kaucej wadja, są w tym kantorze do nabycia.
Wszystkie polecenia z prowincji wyl. onaj się bezwzględnie
pod kursie dziennym, bez doliczenia prowizji. 953 6-7

Buhaje

Suma 1500 zł.
złożona w rądownym dezerzycie w Sambor-
rze, jest z wolaż ręki za połowę tej
kwoty do oistapienia. Blizszych wia-
omości udzieli właściciel wsi Koko, p-
czta Sambor. 1866 1-2

Nauki

kroju damskiego

systemem francuskim, udziela oso-
ba, która dłuższy czas spędziła w
Paryżu. Cały kurs trwa miesiąc, co-
dzienne po 2 godziny. Przyrządów
zadanych nie trzeba prócz papieru ry-
sunkowego i miary centymetrowej.
Każde uczennica wykończona jedną
suknię kompletnie i dwa staniki, je-
den zmniejszony, drugi powiększony.
Cały kurs kosztuje 10 zł.
Blizsze wiadomości w administracji
„Gazety Narodowej”, lub ulica
Sykstuska Nr. 14.
I. piętro w podwórzu vis a vis bramy.

Rea ność

w Bieczach, pod nr. 24, przy cesarskiej
drodce do Limanowa wiodącej o 100 kro-
ków od kolei Transwersalnej położona,
składająca się z budynków mieszkalnych
i gospodarczych w dobrym stanie z 2600
morgami ernej ziemi łącznie z krzakami
i całym inwentarzem tak żywym, jak i
narzędzi, jest za cenę nader przystępną z
wolnej ręki do sprzedania. Adres: franko:
JAN KLIMCZAK, Biecz, poczta Nowy
Sącz 1-2

W Kornalowicach

stanowią:
1. THE FARMER, ogier pełnej krwi
po Złotolotym od Part, 5 lat, 170 ctm.
gniady.
2. GIDRAN, ogier rasy arabskiej, 5
lat, 164 ctm. złotogłyny.
Blizszych szczegółów udzieli listownie
Zarząd dóbr **Kornalowiec**, post.
Kranzberg. 1411 1-3

D realność

w Stanisławowie, przy ulicy Za-
botowskiej, złożona z 3 domów murowa-
nych, każdy po 6 pokoi z potrzebnymi
budowlaniami gospodarskimi i ogrodem
przełazem 2 morgów 700 1/2 sążni.
Blizsze wiadomości udzieli pan Fran-
cisek Kopernicki, dyrektor kasy oszczę-
dności w Stanisławowie, albo pan Zygmunt
Medwek w Towarzystwie wzajemnego
kredytu we Lwowie, ul. Halicka, 1. 13.
1376 4-10

L. 230.

Obwieszczenie.

Niniejszem rozpisuję się konkurs
na obsadzenie posady kontrolora przy
kasie miejskiej Strzyżkiej z roczną
płacą 600 złr. w. a. i prawem eme-
rytury. 1410 1-3

Ubiegający się o tę posadę, mają
swoje podania wnieść najdalej do
końca **Stycznia 1884** do Magi-
stratu miasta Strzyży i wykazać w ta-
kowych uzdolnienie swoje, mianowicie
także znajomość rachunkowości i
buchalterji.

Posada nadana będzie prowizo-
rycznie, a po jednorocznej zadawal-
niającej służbie nastąpi stabilizacja.

Magistrat kr. miasta
Stryż, dnia 8. grudnia 1883.

WPROST z AMERYKI

wyborna Kawa

kosztuje we Lwowie
1 kilo 1 zł. 50 ct.
na prowincji
4 3/4 kilo 7 zł. 70 ct. franco.
Proszę spróbować.
Adres:
„SIRIUSZ” (Artur Kościński),
Lwów ul. Zimorowicza 1. 10.
1884 1-8

ORGANOWY ODCECHOWYCH

Astma, Katar, Nieżyt, Uporczywy Kaszel,
Duszność, Zapalenie Oskrzeli,
Płuc, Suchoty, Płucie Krwi
LECZONA Z WIELKIM SUKCESEM PRZEZ
GLOBULES D'ORAB
Wyrobowane w Szpitalach Paryżkich
Z HELENIN
Przedstawione w Akademii Nauk
D'ORAB, 48, rue de Laboré, PARIS
We LWOWIE:
W Aptekach pp. **NIKOLASCHA, RUCKERA i BEISERA.**

Podpisane jedynie, istotnie tanie

źródło nabycia

kawy surowej

bezpośrednio importowanej z krajów-
uprawy,
wysyła w workach po 4 1/2 kilo wagi
netto pocztą za pobraniem należyto-
ści tak pośledniejszej, jakoteż wy-
borna, czysta, mocna, aromatyczna,
niezależna od gatunku, po cenach
niezłych podanych za kilo netto, z opłata
cia i franco, bez wydatków dla od-
biory:

Perłowa Ceylon, najl. nieb.	zł. 1.98
Perłowa Ceylon, zielona	1.76
Perłowa Manila, jasna	1.76
Ceylon A, najl. cz. niebieska	1.70
Ceylon B, dob. a, zielona	1.68
Mo ca, prawda arabska	1.84
Afrykańska Mocca, żółta	1.64
Memo do, najl. zielona z Java	1.60
Cuba, najl. p. z grubziarn.	1.60
Java Malang, zielona	1.42
Domingo, wybrana	1.40
Santos, smaczna	1.34
Brasil, bez posmaku	1.50
Bahia dobra i mocna	1.22
Jamaica, mocna	1.26

Pomarańcze lub cytryny
meszyskie, najl. p. z Java, wy-
brana owoc świeży, zbiór, 25—45
stuk, w piękny 6-kilowy koszu,
opakowane trawą morską dla ochro-
ny przed mrozem. złr. 1.90 za kosz
ocelny i franco, bez wydatków.
Przy odbiorze 5 koszy naraz
pou jedyn. adresem i zniżaniem
gotówki franco. taniej na koszu po
14 ct. 1360 6-12
R. MAITI, Tryjest.

Bank krajowy

król. Galicji i Lodomerji z W. ks. Krakowskim

Niniejszem podaje się do wiadomości, że
Bank krajowy król. Galicji i Lodomerji
z **W. ks. Krakowskim**
w biurach własnych we Lwowie,
i w miejscowościach, gdzie istnieje zastępstwo Banku,
eskontuje weksle
z biegiem najwyżej 130 dni za opłatą 6% rocznie;
należytość za pośrednictwo wynosi 1/8% prowizji;
Przyjmuje gotówkę na
Asygnaty kasowe
od których opłacać będzie:
3% za kwoty płatne w 8 dni po wypowiedzeniu.
3 1/2% „ „ „ 14 „ „ „ „
4% „ „ „ 30 „ „ „ „
jakoteż w rachunku bieżącym wystawiając potwier-
dzenie w formie
Książeczek wkładowych
od lokowanych w ten sposób kwot opłacać będzie Bank
krajowy 4% rocznie z zastrzeżeniem wypłat, w książ-
eczce uwidocznionych.

Bank krajowy udziela
Pożyczki komunalne
Blizszych wyjaśnień zasięgnąć można u dyrekcji
Banku i Instytucji, zastępujących Bank krajowy.
We Lwowie, dnia 1. stycznia 1884.